

Prezentare generala - Concert din Muzica de Bach de Hortensia Papadat-Bengescu

Hortensia Papadat-Bengescu este cea dintai mare prozatoare din literatura romana, creatoarea romanului citadin modern, analist al sufletului feminin.

Continua romanul - cronica de familie al lui Duiliu Zamfirescu (ciclul Comanestenilor), prin ciclul Hallipilor, inscriindu-se astfel intre marii scriitori ai literaturii universale care au scris cronici de familie: Emile Zola, Galsworthy(Forsythe Saga), Roger Martin du Gard (Les Thibault).

in ciclul Hallipa se infatiseaza evolutia mai multor familii care au reusit sa se imbogateasca, iar urmasii acestora manifesta lipsa de energie si interes pentru acumulare, descoperind placerea luxului si a spiritului, deliciae vietii mondene.

Asa cum aprecia G. Calinescu, "intaiul roman notabil, si poate cel mai bun, este Concert din muzica de Bach".

Nucleul central al acestui roman in jurul caruia graviteaza existenta personajelor, este pregatirea unui concert muzical, cu care prilej se hotarasc destine: amorul Elenei Draganescu, ascensiunea politica si materiala a lui Lica Trubadurul (printr-o femeie), moartea Siei. Concertul este oferit de catre Elena Draganescu, fiica mosierului Hallipa si sotia unui industrias bogat, familiei, rudelor si prietenilor, lumii "bune" din Bucuresti. La concert este invitat si marele pianist Marcian, vrand sa ofere o dovada a rafinamentului intelectual. Romanul se incheie cu amanarea, din nou, a concertului. Alta linie a actiunii il prezinta pe Lica Trubadurul, ruda mai departata a Elenei, fire boema si usuratica, pe care Ada, o parvenita poreclita Fainareasa, placandu-l, il angajeaza pentru a se ocupa de caii de rasa ai printului Maxentiu, sotul ei, bolnav de tuberculoza. De fapt, in roman este prezentata soarta a trei grupuri principale: familia Elenei Draganescu, casa printului Maxentiu si casa profesorului Rim. Profesorul Rim e casatorit cu "buna Lina", care in tinerele avusese o legatura necunoscuta de ceilalti cu Lica Trubadurul. Rodul acestei relatii este Sia, care moare in urma unei nasteri dificile.

Sunt urmarite eforturile de a parveni ale Adei Razu, "fainareasa", casatorita cu printul Maxentiu pentru titlul sau nobiliar. Aceasta se lasa cucerita de farmecul frust al lui Lica.

Sunt descrise pregatirile pentru concert, precum si inceputul iubirii dintre Elena Draganescu si muzicianul Victor Marcian. Concertul este precedat de inmormantarea Siei, ceremonie la care personajele sunt prezentate, fiecare, cu gandurile si cu preocuparile lor.

Personajele sunt supuse unei adanci analize in zonele obscure ale constiintei. Tehnica portretistica este moderna - un personaj prezentat cu multiple si variate imagini ale mai multor personaje, ale personajului insusi sau conturat de catre autoare. Eroii sau eroinele se prezinta cu o imagine

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

dubla: exterioara (masca) pentru salvarea aparentelor, si lumea interioara stratificata. Un personaj capata contur prin orchestrarea monologurilor interioare. Acelasi individ are multiple ipostaze, in functie de momentele diferite ale vietii lui, de situatiile in care se afla. Complexitatea sa se dezvaluie in timp (Gh. Lazarescu, Romanul de analiza psihologica in literatura interbelica). Se adauga povestirea unor fapte din trecutul personajelor sau se indica filiatii care le pun intr-o lumina noua, tehnica mascata de aerul de barfa de salon al relatarilor (G. Calinescu).

Personaje grotesti si patologice cu valori simbolice, o intreaga estetica a uratului, sugereaza tare biologice si sociale (Gemenii, Mika-Le, Rim sunt monstri fizic si moral).

Ada Razu, orfana si majora, cu avere proprie, se maritase cu printul Maxentiu pentru a-si satisface aspiratiile nobiliare: "stia ca l-a luat pe print sa-l plateasca".

Scriitoarea prezinta date esentiale atat despre aspectul fizic, cat si despre viata ei: costeliva, campioana la tenis si la dans, oachesa si paroasa; fata negricioasa si ochii aprinsi; mainile slabe, negre, cu inele mari, printre care un safir urias; senzuala si capricioasa calarea admirabil.

Cu un barbat atins serios de tuberculoza, fire mondena si de o frivolitate evidenta, vulgara, este prea proaspat casatorita cu printul (doi ani) pentru a se expune dezinvolt cu Lica. De aceea, pune la cale, de la inceput, o abila si perseverenta actiune de a-l introduce pe amant in lumea "buna" si de a fi acceptat. in acest scop, se foloseste de boala lui Maxentiu pentru a primi vizite cat mai multe, lasand impresia ca este devotata sotului ei. Afland ca Lica Trubadurul era unchiul "infumuratei" doamne Hallipa-Draganescu, se gandeste la o posibila apropiere a lor si la patrunderea la receptiile Elenei. in acest scop incepe o asidua propaganda pentru concertul Elenei, vazand in acesta un mijloc de a asigura viitorul cat mai onorabil lui Lica. Decisa sa pastreze aparente cat mai onorabile, urmarindu-si cu cruzime scopul, il scoate pe Maxentiu, bolnav cum era, la parada sportiva, cand va oferi publicului prezenta lui Lica angajat la grajdurile sale, pe care societatea "trebuia sa-l inghita".

Ada este prezentata si prin prisma lui Lica, care o vede ca pe "o tigancusa uscata ca un drac, cu buze rosii ca sangele incheat si cu o pereche de ochi aprinsi...", zicandu-si in sine: "Ce gasperita", sintetizand astfel, dintr-o privire, calitatea femeii.

Lui Marcian, insa ii scapa partea vulgara si vitioasa a firii ei, crezand-o, in naivitatea si optimismul sau, "femeie de treaba".

Maxentiu reflecta preocuparea scriitoarei pentru studiul starilor maladive, declinul fizic, scotand la suprafata intime si neprevazute reactii ale bolnavului, care manifesta o anumita placere in a se autoobserva. si "printul" avea "un secret" legat de familia sa, de care nu-i placea sa se vorbeasca, desi Ada il "atingea" cu cruzime uneori: mama lui era o binecunoscuta cantareata franceza de varietate, ce avea domeniul Plaiesele ca dar de la un print batran, tata prezumtiv al lui Maxentiu, care-l cunoscuse totusi.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Ada, in sinea ei, isi spune, despre Maxentiu: "S-a ramolit de tot! gandi. Ce sunt ochii aia galbeni? Starpitura de vita mare. Nobil am vrut, nobil am!".

Hortensia Papadat-Bengescu se opreste indelung asupra metamorfozei personajului sub influenta bolii, inregistrand constiinta iremediabilului, evoluand de la starile de rautate si egoism la indiferenta totala asupra a tot ce inseamna viata, contactul cu exteriorul.

Personajul lasa impresia ca se devoreaza singur, cu cruzime, detasat total de viata, frizand anormalul.

Lica Trubadurul imbogateste galeria tipologica a parvenitului, in timpurile moderne; fire boema, cu apucaturi de fante de mahala. Despre el aflam ca era certat cu familia pentru ca nu invatase carte, avand neamuri "procopsite", de pilda Lenora, sora lui, care, de cand se maritase cu mosierul Hallipa, il "trata" ca pe cainii barbatului ei.

Cu un fizic agreabil, "subtirel, sprinten, cu figura placuta, cu ochii vioi de veverta, parul negru din care se lasa o bucla mare pe frunte, cu mainile si picioarele mici si subtiri si dintii albi marunti, avea aerul unui tangau."

Fire vagabonda, "de pe cand era mic fugea de-acasa, ii ramasese ca tuturor vagabonzilor dragostea de a trai pe drumuri, [...] hai-hui si rentier, deoarece nu se lasa niciodata fara 5 lei in buzunarul pantalonilor".

Printul Maxentiu il califica de la inceput: "haimanaua de ulita", "snapanul".

Guraliv, cu un vocabular picant, desi era "destul de delicat", sobru si econom cu punga lui, stie sa profite, comandandu-si haine cu croiala englezeasca, pe banii Adei, asa incat era o placere sa-l privesti.

Mini, cand il vedea la Rim, avea o tresarire pe strada, ii parea "un haiduc modern a carui padure e orasul". Era temperat si nimeni nu-l vazuse beat. "Nimic nu-i placea mai mult ca banul dobandit lesne si prin siretlic".

Sia, fiica lui dintr-o legatura de tinerete cu buna Lina, posaca, ursuza si greoaie, cu o fire primitiva, vulgara, cu minte "stramta", fusese instalata in familia dr. Rim ca infirmiera. Are un sfarsit tragic.

in roman traiesc nu numai o lume bolnava, ci si anomalii (gemenii, incercari de sinucideri - Mika-Le) o viziune adanc pesimista asupra vietii, o umanitate dominata de instincte. Lumea aceasta urata, cu moravuri reprobabile, este invaluita in maniere, uzante care atenuaza raul.

imbinarea originala dintre traditional si modern este specifica Hortensiei Papadat-Bengescu.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

Stilul - necautat, anticalofil, rece, exact, ironic, analitic; preferinta pentru stilul indirect liber (monolog interior indirect).

Hortensia Papadat-Bengescu se inscrie in galeria marilor romanciere ale literaturii universale: George Sand, George Eliot, surorile Bronte, Virginia Wolf.